

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON DAVLAT SAN'AT VA MADANIYAT INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O'zDShM rektori, professor
N.B. Sayfuhayev

2024-yil

Ro'yxatga olindi: № BD-60112400-14
2024-yil " " "

MUSIQA NAZARIYASI

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000	– San'at va gumanitar soha.
Ta'lim sohasi:	210 000	– San'at
Ta'lim yo'nalishi:	60211900	– Xalq ijodiyoti: (ashula va raqs, folklor va etnografiya);
	60112400	– Professional ta'lim : 60211900 - Xalq ijodiyoti: (cholg'u ijrochiligi), (vokal ijrochiligi);
	60211900	– Texnologiya san'ati: Kino, televideniye va radio ovoz rejissorligi

Fan/modul kod MN20014	O'quv yili 2024/2025	Semestr 1-2	ECTS-Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili o'zbek/ rus		Haftadagi dars soatlari 2	
	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Musiqa nazariyasi	60 soat	60 soat	120 soat
2.	I.Fanning mazmuni “Musiqa nazariyasi” o'quv fani oldiga qo'yilgan maqsad – talabalarga musiqiy nazariy asoslarni mukammal o'lashtirish, uning tashkil etuvchi barcha lementlari haqida bilimlarni berish, musiqiy matnlarda tovushlarning bir-biri bilan qanday qonuniyat asosida bog'langanligi o'rgatish, talabalar notalarni erkinn ravishda tezroq o'qish bilan bir qatorda ularni fortepianoda mustaqil topa bilish va taxlil eta didlsh ronikmalarini hosil qilishdir. Bularning barchasi birinchi o'rinda talabada musiqiy qobiliyatni va musiqiy savodini oshirishga qaratilganligini aytib o'tish joiz. Musiqadagi ifoda vositalari - kuy, lad, garmoniya, ritm, metr, tembr, temp, dinamika, faktura, diapazon, registr - berib o'tiladi. Ushbu fan orqali talabalar notalar bilan erkin ishlay olishi va ularni amalda joriy qilinishi asosiy vazifalardan biri sifatida hisoblanadi.			
	Mazkur fanning asosiy mazmuni musiqi nazariyasining barcha jabhalari bo'yicha savodxonlikni oshirishga qaratilgan. Musiqiy qobiliyat bilan bog'liq ushbu fan nazariy ma'lumotlar bilan birgalikda ko'proq amaliy mashg'ulotlar asosida olib boriladi			
	II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Tovush. Tovushlarning xususiyatlari “Musiqa nazariyasi” fani asosini tashkil etuvchi tovushlarningtani hosil bo'lish xususiyarlari haqida ma'lumot berib o'tish. Musiqa – nafis san'at turlaridan biri ekanligi. Musiqaning boshqa san'at turlari bilan bog'liqligi. Musiqa bayoni va ifoda etish vositalari musiqa unsurlari deyilishi haqida. Musiqadagi ifoda vositalari- melodiya, lad, garmoniya, metr, ritm, tembr, temp, diapazon, faktura, registr, dinamika- berib o'tiladi. (Ilova 1) Musiqa nazariyasi kursi talabaga musiqaga oid tekstlarni ongli ravishda o'zlashtirishga yordam berishi to'g'risida. Shu bilan birga ushbu kurs musiqiy til unsurlari haqidagi asosiy tushunchalarni; musiqa savodi va atamalarni hamda musiqiy matnini elementar tahlilini o'zlashtirilishini maqsad qilib qo'ygan. Tovush va uning xususiyatlari. 2-mavzu. Musiqiy tizim. Tovushlarning harfiy tizimi. Asosiy pog'onalar va ularning nomlari Barcha musiqaviy tovushlar majmuasiga <i>musiqiy tizim</i> deb aytiladi. Tovushlarning o'z balandligi bo'yicha yuqori tomon yoki quyiga qarab birin-ketin joylashuvi <i>tovushqatorni</i> hosil qiladi. Tovushqatorning har bir tovushi uning pog'onasi deb aytilib, har bir pog'ona I (rim raqamida) raqami bilan ifodalanadi. Musiqaviy tizim tovushqatorining pog'onalari asosiy va hosila pog'onalariga ajraladi. <i>Asosiy pog'onalar etitta</i> bo'lib, ular alohida nom bilan yuritiladi (do, re, mi, fa, sol, lya, si). Ushbu tovushlar lotin alifbosida quyidagicha ifodalanadi. 3-mavzu. Nota yozuvi. Kalitlar. Alteratsiya belgilari Nota yozuvi – musiqiy tovushlarining balandligi, uzunligi va boshqa xususiyatlarini ifodalovchi belgilardan iborat yozuv usuli bo'lib, musiqiy yozuvda qo'llaniladi. Nota yozuvi kadimdan turli xalqlar musiqa amaliyoti va ilmiy izlanishlarning mahsuli sifatida yuzaga kelgan. Nota yozuvining asosiy unsirlari (elementlari) – nota yo'li, notalar va kalitlardir. Kalitlar. Nota yo'larida qariyb barcha balandlikdagi tovushlarni aniq balandligini			

V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:	
4.	• interfaol aqliy hujum; • mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar; • taqdimotlarni qilish; • jarayonga asoslangan metod.
VI. Kreditlarni olish uchun talablar:	
5.	Musiqiy tizim, nota yozuvi, xalq musiqa ladlari. o'lchovlar, ritm, mert, major va minor tonalliklari, nomdosh va engarmonik teng tonalliklar, intervallar, akkord, septakkordlar va ularning turlari, (D₇, DVII₇, SII₇) alteratsiy, xromatizm. xromatik gamma, modulyatsiya, og'ishma, transpozitsiya, kuy va uning tuzilishi. musiqiy bezaklar mavzularini to'liq o'lashtirish lozim. Joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar uchun berilgan amaliy vazifa va topshiriqlarni plagiatga yo'l qo'ymasdan bajarish hamda o'z vaqtida topshirish.
Asosiy adabiyotlar	
1. Arzibayeva Z.I., Turgunova N.M. Musiqa nazariyasi. O'quv qo'llanma. –T.: “Turon Iqbol” nashriyoti, 2018. – 126 b. 2. Raximov Q. Musiqaning elementar nazariyasi. O'quv qo'llanma. – T.: “Musiqa” nashriyoti, 2006. – 160 b. 3. Trigulova A.X., Urmanova L. A., Ibroximjanova G.A. “Musiqa nazariyasi”. – T.: TDPU nashriyoti, 2013. – 186 b.	
Qo'shimcha adabiyotlar	
1. Ibragimov O., Yunusov R., Solfedjio. O'quv qo'llanma. – T.: “Og'a Xon Xalqaro madaniyat jamg'armasi” AKMIKAning Markaziy Osiyodagi musiqa ijodiyoti sohasidagi tashabbusi nomli dasturi asosida chop etilgan, 2004. – 200 b. 2. Raximov Q. Musiqaning elementar nazariyasi bo'yicha mashq va vazifalar to'plami – T.: O'zbekiston, 2006. – 425 b. 3. Ibragimov O., Kamalova D., Solfedjio. O'quv qo'llanma. – T.: Turon-Iqbol. 2018. 4. Rajabova N. Solfedjio. – Buxoro: “Buxoro” nashriyoti. 2000. – 150 b. 5. Akbarov I. Musiqa lug'ati. – T.: “Adabiyot va san'at” nashriyoti. 1997. – 220 b. 6. Vaxromyev V. Muzikaning elementar nazariyasi /Maxsus muharrir T.Gafurbekov, O'zbekcha ikkinchi nashri. – T.: “O'qituvchi” nashriyoti. 1980. – B.225.	
Axborot manbalari	
1. www.ziynet.uz 2. www.uzbeknavo.uz- 3. www.uzbekteatrskm.uz 4. www.muz-urok.ru 5. www.compozitor.spb.ru/ 6.	
7.	O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutida ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
Fan/modul uchun mas'ul:	
8.	D.M. Mullajonov - O'zDSMI, “San'atshunoslik va madaniyatshunoslik” kafedrası dotsenti, san'atshunoslik fanlari nomzodi. G'.M. Xudoyev - O'zDSMI, “San'atshunoslik va madaniyatshunoslik” kafedrası prof.v.b., san'atshunoslik fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Taqrizchilar:	
9.	N.M.Turg'unova – O'zDSMI, “San'atshunoslik va madaniyatshunoslik” kafedrası dotsenti, san'atshunoslik fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori; G.A.Tursunova – O'zDK, “Musiqa tarixi va tanqidi” kafedrası dotsenti, san'atshunoslik fanlari doktori (<i>turdosh OTM</i>).

Chunusil

	16.Ohangdosh va noohangdosh intervallar. 17.Akkord. Asosiy uchtovushliklar. 18.Septakkordlar. 19.Dominant septakkord. 20.Yetakchi septakkordlar. 21.Ikkinchi pog'ona septakkordi. 22.Alteratsiya. Xromatizm. 23.Xromatik gamma. Major va minor turlari. 24.Modulyatsiy. Og'ishma. Transpozitsi. 25.Kuy va uning tuzilishi. Musiqiy bezaklar. III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar <i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</i> 1. Tovush. 2. Musiqiy tizim. 3. Nota yozuvi. 4. Xalq musiqa ladhari 5. O'lovla. 6. Ritm. 7. Sinkopa. 8. Temp. 9. Temperatsiyalangan soz. 10. Turg'un va noturg'un tovushlar. 11. Tabiiy major va minor. 12. Parallel va nomdosh tolnalliklar. 13. Intervallar. 14. Diatonik intervallar. Xarakterli intervallar. 15. Xromatik intervallar Engarmonik teng intervallar. 16. Ohangdosh va noohangdosh intervallar. 17. Akkord. Asosiy uchtovushliklar. 18. Septakkordlar. 19. Dominant septakkord. 20. Yetakchi septakkordlar. 21. Ikkinchi pog'ona septakkordi. 22. Alteratsiya. Xromatizm. 23. Xromatik gamma. Major va minor turlari. 24. Modulyatsiy. Og'ishma. Transpozitsiy. 25. Kuy va uning tuzilishi. Musiqiy bezaklar. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish hamda audio va video yozuvlardan ijodiy foydalanish tavsiya etiladi
3.	IV. Fan o'qitishning natijalari (Shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • musiqaning elementar nazariy jihatlarini o'rganish, musiqiy <i>tajakkurga ega bo'lish</i>; • xalq ladhari to'g'ri tuzish va musiqiy namunaga qarab aniqlay olish, o'lovlar turlarini va ularning urg'u tushadigan hissalarini aniqlay olish, intervallarni to'g'ri tuzish va tahlil qilish, major va minor (tizimini mukammal bilish, uchtovushlik, septakkordlar va ularning aylanmalarini tuzish, musiqiy namunalarini mustaqil tahlil qila olish <i>ko'nikmalariga ega bo'lish</i>; • musiqiy asarni tinglab, uning badiiy darajasiga estetik baho berish, fanni o'qitish jarayonida olgan bilimlarini tanlagan kasb yo'nalishiga tadbir eta olish, xurofotni targ'ib etuvchi turli xil oqim va soxta bilimlarga qarshi qo'llay bilish <i>malakasiga ega bo'lishi kerak</i>.

ifodalashda kalitlar muhim o'rin tutadi. Kalit deb – nota yo'lining har bir chizig'ida yozilgan notalar balandligini qamrab oluvchi belgiga aytiladi. Bugungi kungacha kalitlarning uch turidan foydalaniladi: *Sol* kaliti (skripka yoki soprano kaliti ham deyiladi) - birinchi oktavada ikkinchi chiziqda joylashgan *sol* tovushini ifodalaydi.

4-mavzu. Xalq musiqa ladhari

Xalq musiqa ladhari. Xalq musiqa ijodida uchraydigan ladhari to'g'risida. Xalq qo'shiqlarida ikkita va uchta, to'rt, besh, oltita tovushdan tuzilgan misollar ham uchraydi haqida. Ushbu darsda o'zbek xalq ijodidan foydalanib, qo'shiqlarni lad nuqtai nazaridan tahlil qilish mumkin. Diatonika tushunchasiga izoh. Xalq musiqasida ketma-ket kelgan va turli diatonik pog'onalaridan tuzilgan yetti pog'onali ladhari haqida. Diatonik xalq ladhari major va minor gammalaridan farqli tomoni. Ioni, lidi, miksoliy hamda eoli, frigi, dori, lokriy ladhari ta'rifi va umumiy nota ko'rinishlari.

Xalq qo'shiqlarida tovushqatori katta sekundalar va kichik tertsiyalardan tuzilgan besh pog'onali lad – pentatonika xususida. Tabiiy major va tabiiy minordan farqlanuvchi pentatonikalar.

5-mavzu. Oddiy metr va o'lovlar. Oddiy o'lovlardagi cho'zimlarning turkumlanishi

Musiqada metr deganda kuchli va kuchsiz xissalarni bir maromda almashinib kelishini tushunamiz. Kuchli xissalar o'zgarishsiz takrori musiqada bir maromdagi ritm xarakterini vujudga keltiradi. Bu xarakter jarayonida mavjud xissalarning ayrimlari ajralib turishini kuzatish mumkin.

6-mavzu. Murakkab metr va o'lovlar. Murakkab taktlarda cho'zimlarning guruhlanishi

Metr turlari takt ichidagi kuchli hissalar soniga qarab ataladi. Bir kuchli hissaga ega taktlar *oddiy metrni* ifodalaydi. Ikki, uch va undan ortiq kuchli hissalar iborat taktlar *murakkab metr va o'lovlar* tarkibiga kiradi.

7-mavzu. Ritm. Cho'zimlarning asosiy va erkin ravishda turkumlanishi. (usullar 2/4, 3/4, 6/8)

Ritm - bu metr xissalarini o'zaro uyushib kelishi va ularning izchilligidir. «Ritm» so'zi tartibga solingan, to'g'ri uyushtirilgan harakatni bildiradi. Ritm musiqiy ifoda vositalaridan biri buli, kuy tuzilishida muxim axamit kasb etadi. Tovushlarning o'zaro metrik jihatidan to'g'ri taqsimlanishi natijasida ritm tekistligi ta'minlanadi. Har bir kuchli va kuchsiz zarblarning o'zaro bir maromda kelishi ritmnin asosiy mezonidir.

8-mavzu. Sinkopa. Sinkopa va uning turlari

Ritmik aksentlar takt cho'zimlari orsida eng yirik cho'zimli tovushda paydo bo'ladi. Chunki, davomli tovushlar og'ir, aksenti bor, tayanch tovush sifatida xis etiladi. Mayda cho'zimdagi tovushlar esa qisqa, yengil bo'lib yirik cho'zimli tovushlarga tomon intiladi.

Takt kuchli hissada kelgan tovushning cho'zimi odatda yirikroq bo'lishi kup kuzatiladi. Bunday holda metr (kuchli hissa) va ritm (yirik cho'zim) aksentlari bir-biriga to'g'ri keladi.

9-mavzu. Temp

Temp-musika asarining belgilangan ijro sur'ati va tezligini ifodalaydi. Ular asosan uch turga ajratiladi. Vazmin templar.

10-mavzu. Temperatsiyalangan soz. Tovushlarning harfiy tizimda to'liq belgilanishi

Zamonaviy musiqa tizimining har bir oktavasi 12 ta tovushni qamrab olgan tovushlar balandlik bo'yicha bir-biridan tent yarim tonliklar bilan ajratilgan. Bu xildagi sozga 12 ta pog'onali *bir tekis temperatsiyalangan soz* deb aytiladi.

11-mavzu. Turg'un va noturg'un tovushlar

Turg'un va noturg'un tovushlar musiqiy tovushlarning turli xususiyatlari (balandlik, cho'zim, qattqlik, tembr) va o'zaro ta'siriga ko'ra kuyning jonli harakati namoyon bo'ladi. Shuning uchun, tovushlar o'zaro bir tartibda uyg'unlashgan holda bo'lishi muhim.

12-mavzu. Tabiiy major va minor

Tovushlarning tonikaga nisbatan munosabatlari orqali aniqlanadigan o'zaro aloqalari tizimiga lad deyiladi. Laddagi har bir tovushning roli va harakatining xarakteri uning *laddagi funksiyasini* aniqlaydi. Tovushlarning munosabatlari esa lad munosabatlari yoki funksional munosabatlar deyiladi.

13-mavzu. Minor ladi tonalliklar

Minor ladi tarkibi (1ton-0,5ton-1ton-1ton-0,5ton-1ton-1ton) asosiy pog'onalar tuzilishi natijasida quyidagi tonalliklar va kalit belgilari hosil bo'ladi:

14-mavzu. Parallel, nomdosh va engarmonik teng tonalliklar

Kvinta davrasi jadvalidan shuni ko'rish mumkinki, muayyan kalit belgilar soniga bitta major va bitta minor tonalliklar muvofiq keladi. Masalan, *Fa-major* tonallikka *re-minor* tonallik, *Re-major* *si-minor* muvofiqdir. Har bir major tonalligi uchun uning pog'onadosh minor tonalligini topish uchun asosiy major tonallikdan 1.5 ton (kich 3) pastga harakat qilishning o'zi kifoya.

15-mavzu. Intervallar. Son va sifat miqdori

Interval ikki tovushning oralig'idagi masofaga aytiladi. Ikki tovush ijro etilishi va eshitilish holatiga ko'ra **garmonik** va **melodik** intervallarga ajratiladi.

Intervallarning birin-ketin eshitilishi **melodik**, bir vaqtning o'zida eshitilishi esa **garmonik intervallarni** hosil qiladi. Intervallning joylashuvida quyi tovush uning *asos*, yuqorigi tovushi esa *chuqqisi* deyiladi.

16-mavzu. Diatonik intervallar. Xarakterli intervallar

Diatonik lad pog'onalari tarkibida hosil bo'lgan intervallar **diatonik intervallar** deyiladi. Ular tabiiy major va tabiiy minor tarkibida hosil bo'lgan intervallardir.

17-mavzu. Xromatik intervallar. Engarmonik teng intervallar.

Xromatik interval deb orttirilgan va kamaytirilgan intervallarga aytiladi. Xromatik intervallar tarkibiga - ort.4 va kam.5 uchtonliklar mansub. Biroq xarakterli ort.2, kam.7, ort.5, kam.4 intervallar bundan mustasnodir.

18-mavzu. Ohangdosh va noohangdosh intervallar

Diatonik intervallar *o'zinin garmonik yangrashi sifati* bo'yicha **konsonans** (oxangdosh) va **dissonans** (nooxangdosh) intervallarga ajraladi.

19-mavzu. Akkord. Uchtovushlik

Bir necha tovushlarni bir vaqtda uyg'unlashib kelishi natijasida akkord hosil bo'ladi. Akkordlar interval tarkibi va ularning soniga ko'ra turlicha guruhlariga ajratiladi. Tersiya bo'yicha joylashgan yoki joylashishi mumkin bo'lgan uchta tovush izchilligiga uchtovushlik deb aytiladi. Agar tovushlar soni to'rtta bo'lsa, sepakkord, beshta bo'lsa nonakkord deb yuritiladi.

20-mavzu. Asosiy uchtovushliklar va ularning aylanmalari

Uchtovushlik-tersiya bo'yicha joylashgan uchta tovushdan iborat akkorddir. Uchtovushlik chekka tovushlari kvintani hosil qiladi. Belgilanishi - 5_3 .

Katta va kichik tersiyalar yordamida uchtovushlikning to'rtta xili tuziladi. Ulardan ikkitasi **konsonans** ohangiga ega bo'lib, har xil tersiyalardan iborat va chekka tovushlari so'f kvintani hosil qiladi.

21-mavzu. Septakkordlar. (D7)Dominantseptakkord

Septakkord - tersiya bo'yicha joylashgan to'rtta tovushdan iborat akkorddir. Septakkordning chekka tovushlari septima intervalini hosil qiladi. Shuning uchun barcha septakkordlar dissonans akkord deb hisoblanadi. Belgilanishi - 7. Septakkordlar ham tarkibiy intervallari bo'yicha farqlanadi. Chekka tovushlardagi septimasining sifatiga qarab **katta, kichik, orttirilgan** va **kamaytirilgan septakkord turlari** ajratiladi.

22-mavzu. (D7) Dominantseptakkord aylanmalari va echilishi

Musiqada juda keng tarqalgan kichik minorli septakkord **tabiiy major** va **garmonik minorning V- pog'onasida** tuziladi. Bu akkord **dominantseptakkord** deyiladi.

Dominantseptakkord laddagi dominant funktsiyasining asosiy ifodalovchisidir. Belgilanishi - D7, uni tashkil qiladigan pog'onalar - V-, VII-, II-, IV-, interval tarkibi - kat.3+kich.3+kich.3.

23-mavzu. Yetakchi septakkordlar VII7

Yetakchi septakkord turlari. Ladning VII- ya'ni pastki yetakchi pog'onasida tuziladigan septakkord **yetakchi septakkord** deyiladi. Yetakchi septakkord ladning dominant guruhiga mansub bo'lib, belgilanishi - DVII7. Uni tashkil qiladigan pog'onalar -VII-, II-, IV-, VI-Tabiiymajorda yetakchi septakkordning chekka tovushlari kichik septimani hosil qiladi, uning asosida esa kamaytirilgan uchtovushlik joylashadi. Shuning uchun unga kichik kamaytirilgan yetakchi septakkord, qisqarog'i **kichik yetakchi septakkord** deyiladi.

24-mavzu. II pogo'na septakkordi (SII7)

(Subdominantseptakkord). Ladning yuqorigiyetakchi pog'onasida (II-) tuziladigan septakkord subdominant guruhiga kiradi va ushbu funktsiyasining asosiy septakkordi hisoblanganligi sababidan **subdominantseptakkord** deyiladi. Belgilanishi- SII7, uni tashkil qiladigan pog'onalar - II-, IV-,VI-, I.

25-mavzu. Alteratsiya. Xromatizm

Alteratsiya keng ma'noda tovushqatorning asosiy pog'onalar balandligini har qanday o'zgartirilishi - yarim ton yoki bir tonga ko'tarilishi yoxud pasayishga aytiladi. Alteratsiya tushunchasini o'ziga xos ma'noda **lad alteratsiyasi** (yoki **laddagi alteratsiya**) va **modulyatsion alteratsiya** haqida gap ketayotganda qo'llaniladi.

26-mavzu. Xromatik gamma. Major va minor turlari

Xromatik gamma birin-ketin keladigan yarim tonliklardan tarkib topadi. Xromatik gamma mustaqil ladni hosil qila olmaydi. Uning negizi major yoki minor gammasi hisoblanadi. Xromatik gamma bularning murakkab turidir. U major yoki minor tabiiy gammalaridagi bir tonlik oraliqlarni xromatik tovushlar yordami bilan tuldirlashdan hosil bo'ladi.

27-mavzu. Modulyatsiya. Og'ishma. Transpozitsiya.

Tonalliklar qarindoshligi. Musikaviy asar qismining biror yangi tonallikka o'tilishi tonallik bilan tugallanishi xollari **Modulyatsiya** deyiladi. Ko'p xollarda modulyatsiya musiqaviy tuzilmaning oxirida yuz beradi va albatta u tasodifiy alteatsiya belgilari paydo bo'lishi bilan xamrox bo'ladi.

28-mavzu. Kuy va uning tizilishi. Musiqiy bezaklar

Kuy - metoro-ritm va lad jihatidan tashkil kilingan, biror bir musiqaviy fikrni ifodalovchi, bir xildagi yoki turlicha balandlik va cho'zimdagi tovushlarning bir ovozi shakldagi ketma-ketligidir.

II. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

- 1.Tovush.
- 2.Musiqiy tizim.
- 3.Nota yozuvi.
- 4.Xalq musiqa ldlari.
- 5.O'Ichovlar.
- 6.Ritm.
- 7.Sinkopa.
- 8.Temp.
- 9.Temperatsiyalangan soz.
- 10.Turg'un va noturg'un tovushlar.
- 11.Tabiiy major va minor.
- 12.Parallel va nomdosh tolnalliklar .
- 13.Intervallar.
- 14.Diatonik intervallar. Xarakterli intervallar.
- 15.Xromatik intervallar Engarmonik teng intervallar.